

TOELICHTING bij het besluit tot vaststelling van een beschermd dorpsgezicht in DWINGELOO, gemeente Dwingeloo.

Het beschermde dorpsgezicht omvat het op de bijgevoegde kaart (Rijksdienst voor de Monumentenzorg tek. nr. 041) door een stippellijn begrensde gebied.

Dwingeloo, gelegen op de grens van de langs de Dwingelderstroom aanwezige groenlanden en de hogere esgronden in het westelijk deel van Drenthe, onderscheidt zich van de andere op het zandplateau voorkomende esdorpen door een brink van uitzonderlijk grote afmetingen.

Deze nagenoeg rechthoekige brink, nog voorzien van een zgn. "dobbe" of brandvijver, in het centrum van het dorp gelegen en aan vier zijden omsloten door bebouwing, heeft dank zij de fraaie boombeplanting een eigenaardige beslotenheid behouden. Door een dorpsbrand in 1923 is een deel van de oorspronkelijke opstallen verloren gegaan; niettemin is een aantal historische panden van goede kwaliteit bewaard gebleven, zoals Brink 2, 4, 8-9 en 36. Het pand Brink 12 verdient speciale vermelding, omdat het als voormalig schulthuis geschiedkundig van belang is.

Aan de Entingeweg, die de oude kern vanuit het noorden nadert, ligt de 15de eeuwse kerk, waarvan de toren door haar peervormige bekroning alom bekendheid geniet, zomede het huis Westrop (Entingeweg 20), een havezathe, die met de boerderijen nrs. 8 en 10 de entree tot de kern vormt.

De kenmerkende ruimtelijke structuur van de brink met de bebouwing daaromheen, waartoe ook de kerk en het huis Westrop met directe omgeving gerekend kunnen worden, is van oudsher vrijwel ongeschonden bewaard gebleven. De bescherming is in het bijzonder gericht op het behoud van het karakter van de ruimtelijke structuur en hiermede wordt geenszins "bevriezing" van het geheel beoogd.

Behoort bij de beschikking 11 2 JULI 1967
van de Ministers van Cultuur, Recreatie en
Maatschappelijk Werk en van Volkshuisvesting
en Ruimtelijke Ordening.
Afdeling : O.K.N. Nr. : 132 402